

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta

Toimintakertomus 2015

Julkaisu 2/2016

Sisältö

Ympäristöjohtajan katsaus.....	3
Oulun seudun ympäristötoimi	
liikelaituksen johtokunta	4
Henkilökunta	6
Ympäristönsuojelu.....	8
Ympäristöterveydenhuolto.....	12
Elintarvike- ja ympäristölaboratorio	15
Eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu.....	16
Tiedotus ja neuvonta	17
Talous	18

Toimittanut: Hanna-Mari Koivukoski, Oulun seudun ympäristötoimi
Taitto: Soili Aalto-Hirvelä, Painatuskeskus
Paino: Oulun Konttori, Painatuskeskus
ISSN 2343-2977 (verkojulkaisu)

Ympäristöjohtajan katsaus

Vuosi 2015 oli seudullisen ympäristötoimen juhlavuosi: kymmenen vuotta on vierähtänyt, kun Oulun seudun ympäristövirasto aloitti toimintansa vuoden 2005 alussa. Tuolloin sopimukseen liittyivät mukaan Oulu, Hailuoto, Kempele, Kiiminki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä ja Yli-Kiiminki. Vuoden 2012 alussa toimintaan liittyivät erillissopimuksella ja 2013 tapahtuvaa uuden Oulun syntyä ennakoiden myös Yli-Ii ja Haukipudas. Päätöksenteko on koko seudullisen toiminnan ajan tapahtunut omassa johtokunnassa, jossa on kaikkien toimialueen kuntien edustus. Kymmenessä vuodessa on tapahtunut paljon, mutta yksi asia on säilynyt: työ ympäristön, ympäristöterveyden ja eläinten hyvinvoinnin hyväksi.

Yksi kuluneen vuoden merkittävimmistä muutoksista oli 1958 perustetun elintarvike- ja ympäristölaboratorion toimintamuodon muuttaminen kunnalliseksi osakeyhtiöksi 1.3.2015 alkaen. Laboratorion palveluiden saatavuus on edelleenkin tärkeää. Ympäristöterveydenhuolto onkin yhtiöittämisestä lähtien ostanut erilaisiin erityistilanteisiin kuten talous- ja uimavesi sekä elintarvikevälikkeisiin epidemiioihin sekä säteilyturvaonnettomuuksiin liittyvään varautumiseen kuuluvat laboratorio- ja palvelut yhtiöltä.

Sähköisten toimintamallien kehittäminen ja hyödyntäminen on ympäristötoimen yksiköissä ollut normaalia toimintaa jo pitkään. Kertomusvuonna johtokunta otti käyttöön sähköisen kokouskäytännön, mikä on nopeuttanut kokousasiakirjojen ja muun tiedon välitystä sekä vähentänyt paperinkulutusta.

Ympäristötoimen johtokunnan toimiala koskettaa kuntalaisten arkielämää. Johtokunnan tekemät päätökset eivät ole aina kaikilta osin tyydyttäneet kuntalaisia. Valitusviranomaisilta kertomusvuonna tulleet ratkaisut ovat kuitenkin osoittaneet, että tehdyt ratkaisut ovat olleet oikeita ja hyvin perusteltuja.

Ympäristötoimen toiminnalliset tavoitteet oli asetettu kaupunkistrategian ja myös sen toteuttamiseksi laadittujen toimenpideohjelmien mukaisiksi ja ne myös saavutettiin pääosin. Ympäristötoimen palveluista aiheutuneet kustannukset seudun sopimuskunnille ovat edelleen pysyneet kohtuullisina ja kertynyt ylijäämä on palautettu toiminta-alueen kuntiin.

Kymmenen vuoden aikana on saavutettu paljon, mutta tuloksia ei voi jäädä ihastelemaan pitkäksi aikaa. Näköpiirissä on jo merkittäviä muutoksia seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto on mai-

nittu tehtävinä, joiden järjestämisvastuu on mahdollisesti tulevaisuudessa kuntien sijasta maakunnilla osana sote- ja aluehallintouudistusta.

Kasvaneesta työtaakasta, kireästä taloudesta ja tulevasta muutoksista huolimatta kaikki ympäristötoimen työnteki-

jät ovat menestyksekkäästi uurastaneet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työn jäljessä on nähtävillä henkilökuntamme vahva osaaminen ja sitoutuminen. Haluankin lämpimästi kiittää sekä henkilöstöä että johtokunnan jäseniä tuloksekkaasta toimintavuodesta 2015!

Leena Tuuri, ympäristöjohtaja

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta johtaa ja valvoo kuntien toimialaan kuuluvaa ympäristönsuojelua, ympäristöterveydenhuoltoa ja muuta ympäristöhallintoa sekä tuottaa niitä koskevat palvelut. Johtokunnan alaisuudessa toimi omana toimintayksikkönään elintarvike- ja ympäristölaboratorio 28.2.2015 saakka. Ympäristötoimen toimialueeseen kuuluvat Oulun kaupunki sekä Hailuodon, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen ja Tyrnävän kunnat.

Johtokuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä. Jäsenistä kuusi on Oulun kaupungista ja kolme muista yhteistoimintasopimuksen kunnista. Niistä kunnista, joista johtokunnassa ei ole varsinaista jäsentä, on kunnan valitsemalla varajäsenellä kokouksessa

länäolo- ja puheoikeus. Johtokunnan puheenjohtaja on Oulusta. Kaudella 2013–2016 varapuheenjohtaja on Muhokselta. Länäolo- ja puheoikeus on Tyrnävän, Lumijoen ja Hailuodon varajäsenillä.

Vuonna 2015 johtokunta piti 11 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 235 asiaa. Vuoden aikana johtokunta tutustui kokousten yhteydessä Oulun Veden toimintaan, Liminganlahden luontokeskukseen, Siemenperunakeskukseen Tyrnävällä sekä Jahotec Oy:n biokaasulaitokseen Limingassa. Lokakuussa johtokunta kokoontui Hailuodossa ja piti ennen varsinaista kokousta Hailuodon kunnanjohtaja Tero Karisen alustaman strategia-työpajan. Johtokunta siirtyi sähköiseen kokouskäytäntöön huhtikuun kokouksensa alkaen. Sähköisessä kokouskäytännössä

sä kokouskutsu ja esityslista tallennetaan sähköiseen työtilaan, josta johtokunnan jäsenet lukevat ne heille annetuilla mobiililaitteilla. Käytännöllä nopeutetaan tiedon jakelua ja saantia sekä pienennetään asiakirjojen kopiointiin ja jakeluun liittyviä kustannuksia.

Ympäristöjohtaja Pekka Vuononvirran eläköitymisestä ja virasta eroamisesta johtuen ympäristötoimen johtokunta julisti kokouksessaan 23.9.2015 § 153 ympäristöjohtajan viran haettavaksi sisäisenä hakuna. Johtokunta valitsi kokouksessaan 16.12.2015 § 214 ympäristöjohtajan virkaan Leena Tuurin.

Henkilöstö ja johtokunta juhlistivat yhdessä seudullisen ympäristötoimen 10-vuotista taivalta Ympäristötalolla 28.1.2015.

Oulun seudun ympäristötoimen toimialue

Kunta	Kokonais- pinta-ala (km ²)	Maapinta- ala (km ²)	Sisäve- sialue (km ²)	Merialue (km ²)	Asukasluku 31.12.2015	Asukas- tiheys (as/ maa-km ²)
Oulu	3 881	3 031	82	768	198 570	66
Hailuoto	1 083	201	2	880	993	5
Kempele	110	110	0	0	17 065	155
Liminka	652	637	6	9	9 937	16
Lumijoki	290	213	0	77	2 070	10
Muhos	797	784	14	0	9 062	12
Tyrnävä	495	492	3	0	6 790	14
yht.	7 308	5 468	106	1734	244 487	

28/01/2015

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Jenna Simula, Oulu, pj.	Marko Parviainen, Oulu
Eero Pernu, Oulu	Sirpa Kemppainen, Oulu
Anne Hyryläinen	Anneli Näppä, Oulu
Teuvo Ukkola, Oulu	Juha Haapala, Oulu
Virpi Jääskö, Oulu	Annemari Eskola, Oulu
Jukka Taskinen, Oulu	Risto Salmi, Oulu
Sirkka Tihinen, Muhos, vpj.	Saila Tönkyrä, Hailuoto
Pauli Määttä, Kempele	Jukka Väyrynen, Tyrnävä
Juho Pakaslahti, Liminka	Antti Lithovius, Lumijoki

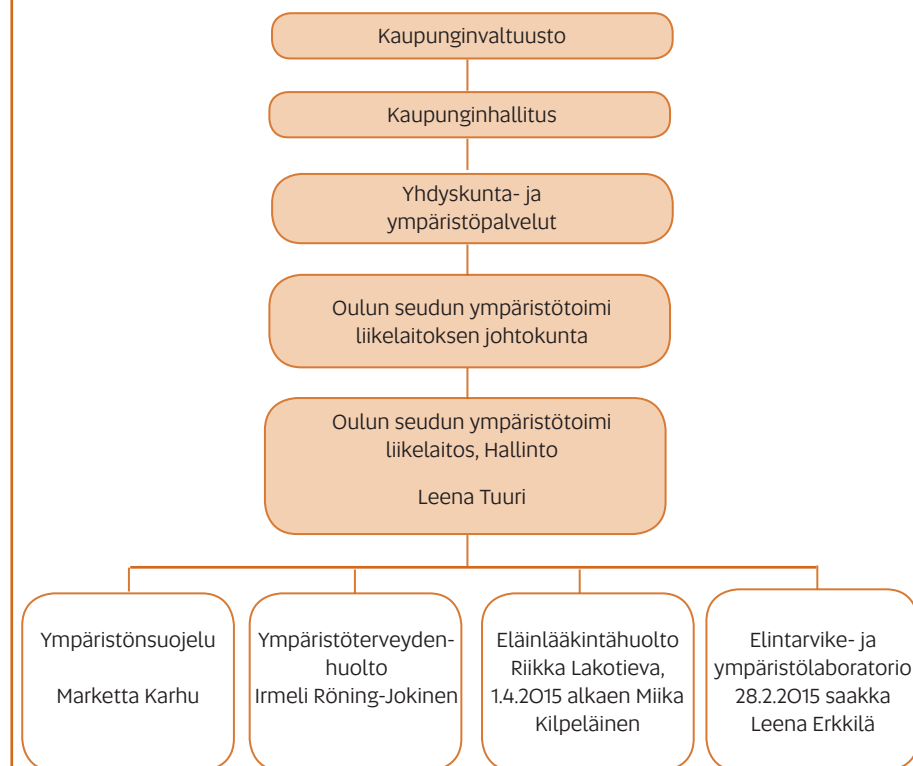
Kaupunginhallituksen edustaja

Salla Kangas	Jenni Pitko
--------------	-------------

Muut

Leena Tuuri	ympäristöjohtaja vs., esittelijä
Marketta Karhu	ympäristönsuojeluyksikön päällikkö
Irmeli Röning-Jokinen	ympäristöterveydenhuoltoyksikön päällikkö vs.
Hanna-Mari Koivukoski	pöytäkirjanpitäjä
Matti Matinheikki	apulaiskaupunginjohtaja 31.8.2015 saakka yhdyskuntajohtaja 1.9.2015 alkaen
Pekka Vuononvirta	yhdyskuntajohtaja 31.8.2015 saakka ympäristöjohtaja 31.12.2015 saakka (vuosilomalla)

Oulun seudun ympäristöhallinnon organisaatio

Henkilökunta

Henkilöstömäärään vaikutti elintarvike- ja ympäristölaboratorion yhtiöittäminen, jossa laboratorion henkilökunta (yhteensä kahdeksan toistaiseksi voimassa ollutta ja määräaikaista työsuhdetta) siirtyi laboratorioyhtiöön 1.3.2015 alkaen. Yhtiöittämisen jälkeen ympäristötoimen vakinaisten työntekijöiden määrä oli 44 ja määräaikaisten 16. Kertomusvuoden aikana täytettiin ulkoisella hakumenettelyllä pitkään avoimena ollut ja määräaikaisten virkasuhtein hoidettu terveystarkastajan vakanssi sekä irtisanoutumisesta johtuen praktikkoeläinlääkäriin vakanssi. Apulaiskaupunginjohtajan viran hoitamisesta johtuvia virkajärjestelyjä jatkettiin elokuun loppuun saakka.

Henkilökunnasta oli miehiä 32 % ja naisia 68 %. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,9 vuotta. Miesten keski-ikä oli 47,8 ja naisten 49,5 vuotta. Keski-ikä laski puolella vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Osa-aikaeläkkeellä oli kaksi työntekijää.

Sairauspoissaolojen määrä oli 502 päivää ja sairauspoissaolokertoja 96. Sairauspoissaoloprosentti (2,4 %) oli edellistä vuotta (1,7 %) suurempi. Koko henkilöstön sairaspäivät olivat 8,4 tpu/hlö/vuosi, mikä on 2,4 päivää enemmän kuin edellisenä vuonna. Oulun kaupungissa otettiin vuonna 2014 käyttöön korvaavan työn käyttö, missä henkilöstöllä on mahdollisuus tulla töihin sairauspoissaolon aikana, mikäli se ei lääkärin arvion mukaan vaaranna parantumista. Ympäristötoimessa tätä mahdollisuutta ei käytetty.

Oulun kaupungissa jatkettiin etätyökeilua, jossa työntekijällä on mahdollisuus tehdä töitä kotoa käsin. Ympäristötoimessa käytäntöä hyödynnettiin jonkin verran.

Vapaa-ajalla tapahtuvan liikunnan tukemiseksi ympäristötoimi tarjoaa työntekijöilleen vuosittaisen 120 euron liikuntatuen sähköisen Smartum-maksukortin kautta. Maksukorttia hyödynsi 28 ympäristötoimen työntekijää.

Koulutus 2015

	Osallistuneet henkilöt	Koulutus-kerrat	Koulutus-tunnit (h)
Ympäristöterveysvalvonta	20	136	887
Ympäristönsuojelu ja ilmantarkkailu	14	42	370
Eläinlääkintähuolto	12	39	334
Hallinto	2	10	35
Yhteensä	48	227	1626

Pitkän uran ympäristötoimessa tehnyt ympäristöjohtaja Pekka Vuononvirta jäi eläkkeelle 1.1.2016 alkaen. Taival Oulun kaupungilla alkoi 25.9.1978 määräaikaista terveysinsinöörinä. Kymmenen vuotta myöhemmin Vuononvirta aloitti ympäristönsuojelupäällikkönä. Ympäristöjohtajana hän toimi vuodesta 1998 lähtien. Läksiäislahjaksi Vuononvirralle koottiin *Ympäristöviraston perustamisesta seutuyhteistyöhön* -historiakatsaus.

Valtakunnalliseen Kilometrikisaan 1.5.–22.9. osallistui 11 ympäristötoimen työntekijää. Kilometrejä kertyi yhteensä 11 332 km. Talvikilometrikisassa oli mukana kolme henkilöä, jotka polkivat kahden kuu-kauden aikana yhteensä 1266 kilometriä.

Työhyvinvointipäiviä järjestettiin koko Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut -palvelualueen henkilöstölle kolme, joista

työntekijät saivat valita sopivan kohteen. Vaihtoehtoina oli mm. vaellusta Rokuaalla, lumikengillä kävelyä Syötteellä ja laskettelua Rukalla. Tapahtumiin osallistui yhteensä 27 ympäristötoimen työntekijää.

Kehityskeskustelut käytiin koko henkilöstön kanssa. Työpaikkakokoukset pidettiin huhtikuussa ja marraskuussa.

Ympäristötarkastaja Eila Öljymäki toimi

Työhyvinvointipäivän viettoä Rukalla.

JUKO/Tekniikka ja Terveys KTN Oulu ry:n pääluottamusmiehenä 31.7.2015 saakka. Kaudella 1.8.2015–31.7.2018 Eila Öljymäki toimii JUKOn Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksessa (TS) olevien pääluottamusmiehenä.

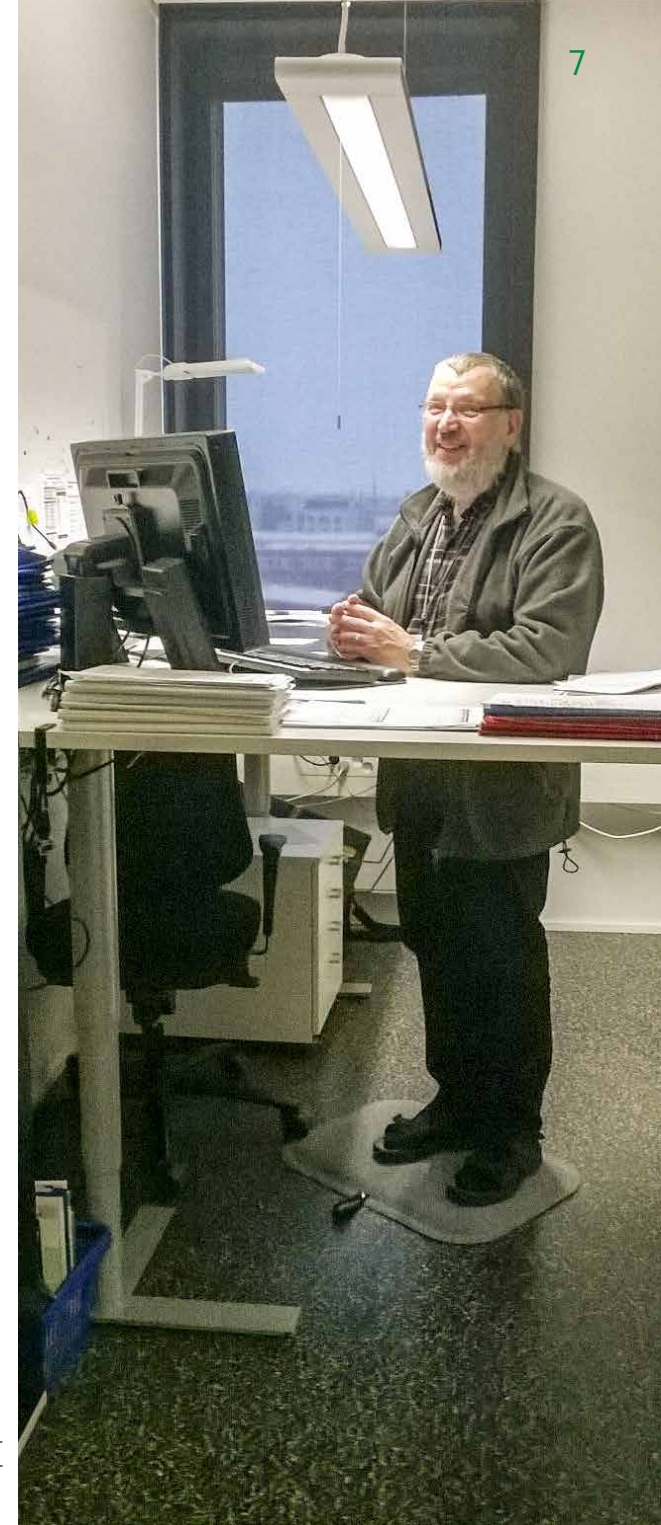
Ympäristötalon kerroksissa toteutettiin vuoden aikana työpisteiden tiivistäminen Oulun Tilakeskuksen henkilökunnan muuttaessa Ympäristötaloon kertomus-

vuoden lopulla. Ympäristötoimi osallistui tiivistämiseen luovuttamalla hallinnon käytössä olleet kuusi työpistettä Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden johdon tuen käyttöön. Tiivistämisen myötä isoimpia työhuoneita jaettiin kahden hengen työpisteiksi. Työntekijöiden ergonomiaa parannettiin hankkimalla sähköisesti säädettäviä työpöytiä, jotka mahdollistavat työasennon istuen tai seisoen.

Henkilöstötoimikunta

Oulun seudun ympäristötoimen yhteistoimintaelimenä jatkoi yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen yhteinen YT-lain mukainen henkilöstötoimikunta.

Työntekijöille hankittiin sähköisesti säädettäviä työpöytiä ergonomian parantamiseksi.

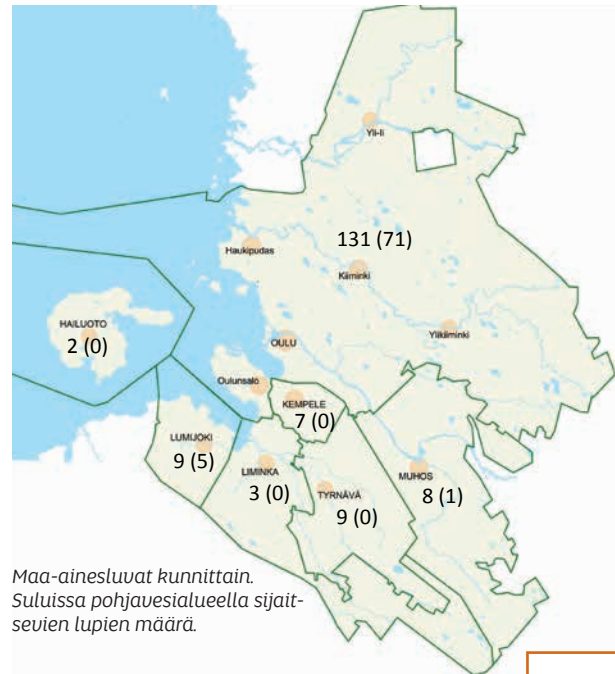
Ympäristönsuojelu

Luvat ja ilmoitukset

Vuonna 2015 Oulun seudun ympäristötoimen johtokunta myönsi 10 ympäristölupaa, jotka sijaitsivat Oulussa (5), Limingassa (2), Muhoksella (1), Kempeleessä (1) ja Hailuodossa (1). Kaksi ympäristölupaa, joiden mukainen toiminta oli päättynyt rauetettiin. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto teki ympäristötoimen toimialueelle 24 päätöstä, jotka koskivat uusia ympäristölupia, olemassa olevien ympäristölupien lupamääräysten tarkistamisia tai muuttamisia.

Ympäristötoimen johtokunnan myöntämät ympäristöluvat koskivat ylijäämämaiden läjittämistä, kallion louhintaa ja murskausta, ampumarataa, eläinsuojia sekä pieneläinkrematorion toimintaa. Aluehallintoviraston luvat koskivat turvetuotantoa, jätteiden käsittelyä, sataman toimintaa, energiantuotantolaitoksia, mineraalituotteiden valmistusta, polttonesteiden varastointia sekä kemianteollisuutta.

Ympäristönsuojelulain mukaisia rekisteröintejä tehtiin yhteensä seitsemälle polttoaineen jakeluasemalle, yhdelle energiantuotantolaitokselle ja yhdelle pesulalle. Koeluontoista toimintaa koskevia päätöksiä tehtiin aluehallintovirastossa kolme. Jätelain mukaisia ilmoituksia merkittiin jätehuoltorekisteriin kolme. Ympäristötoimen toimialueella tehtiin yhdeksän ilmoitusta ELY-keskukselle jätteiden

hyödyntämisestä maarakentamisessa. Päätöksiä ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta tehtiin 18, joista kaksi koski betonijätteen hyödyntämistä ja 16 öljysäiliöiden maahan jättämistä. Maastoliikenneläin mukaisia päätöksiä tehtiin viisi.

Ympäristönsuojelulain mukaisista tilapäistä melua aiheuttavista ilmoituksista tehtiin 37 päätöstä, joista 11 koski muualla kuin Oulun keskusta-alueella tapahtuvaa toimintaa. Päätöksistä 32 oli ulkoilmakonsertteja tai -tapahtumia ja rakentamista tai vastaavaa toimintaa koski viisi päätös-

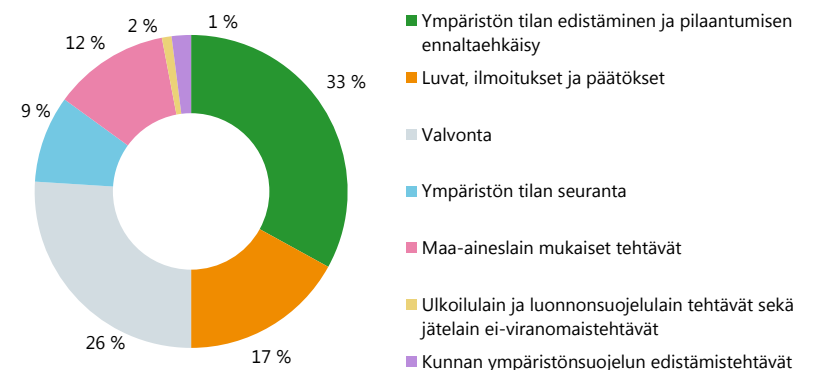
tä. Ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti voitiin järjestää 20 melua aiheuttavaa pienimuotoista tapahtumaa tai toimintaa. Melua koskevia valituksia ympäristötoimi otti vastaan 30, mikä on aiempia vuosia vähemmän.

Pilaantuneita maita koskevia ELY-keskuksen päätöksiä tai lausuntoja kunnostusten hyväksymisistä oli johtokunnassa tiedoksiantona yhteensä 14.

Turvetuotantoa koskevia, ympäristötoimen toimialueelle kohdistuvia päätöksiä aluehallintovirasto antoi toimintavuonna 12. Turvetuotantoa koskevista lupahakemuksista annettiin 16 lausuntoa. Vesilain mukaisia ojariita-asioita oli käsiteltävänä kolme.

Maa-ainesten ottoon liittyvien asioiden määrä oli samaa suuruusluokkaa kuin edellisinä kuntaliitoksen jälkeisinä vuosina. Uusia maa-aineslupia myönnettiin 12, mikä on kolmanneksen edellistä vuotta vähempi ja näkyi myös lupien mahdollistamisessa maa-ainestenottomäärissä. Lupien lisäksi johtokunta käsiteli kolme valvontaa tai pakkokeinoja koskevaa päätöstä. Yhteensä maa-ainesten oton valvontaan liittyviä asioita käsiteltiin vuoden aikana 24.

Ympäristönsuojelun työajan jakautuminen 2015

Valvonta

Ympäristötoimi laati vuoden alussa ympäristönsuojelulaissa edellytetyn valvontasuunnitelman sekä valvontaohjelman. Valvontasuunnitelma koskee vuosien 2015–2016 toimintaa, ja sisältää tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista.

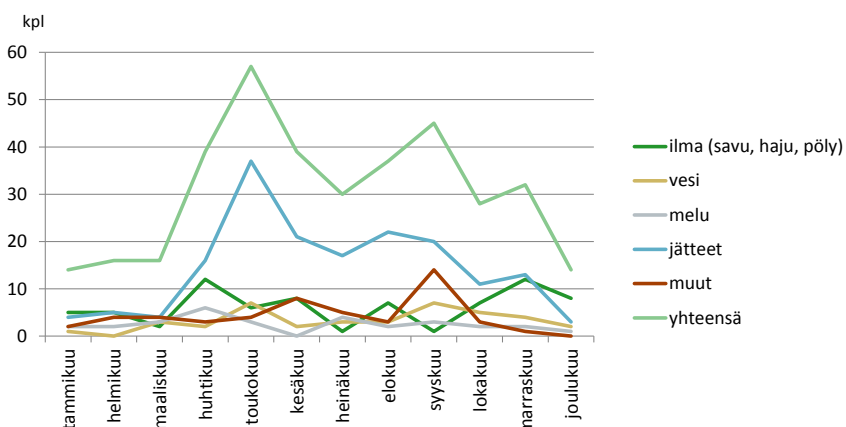
Vuonna 2015 ympäristötarkastusten määrät pysyivät lähes samana kuin edellisinä vuosina. Erityyppisiä tarkastuksia tehtiin kaikkiaan 727. Valvontasuunnitelman mukaisia ympäristölupien valvontatarkastuksia tehtiin 81. Jätteisiin ja roskaantumiseen liittyviä tarkastuksia tehtiin 87. Luon-

toon, kuten lintujen pesintään ja kasveihin liittyvä tarkastuksia tehtiin 12. Sinileväseuranta suoritettiin 69 tarkastuskäynnillä. Vesistöihin liittyviä tarkastuksia tehtiin 39. Maa-aineslupiin liittyviä tarkastuskäyntejä tehtiin yhteensä 233. Loput vähän yli 200 tarkastuskäyntiä liittyivät sekä kunnan että valtion ympäristöluvalliin kohteisiin tai kohteisiin, joiden luvantarvetta selvitetiin sekä muuhun ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojelumääräysten valvontaan (melu, pilaantuneet maat, öljysäiliöt, jätteiden hyötykäyttö, toiminta pohjavesialueilla jne.).

Kertomusvuonna poikkeuksellisen paljon työllistivät edelleen lainvastaiset jätteenkäsittelytoiminnot. Yhteistyötä sekä neuvontaa ELY-keskuksen, Oulun Jäte-

Valitusten kuukausittainen jakauma vuonna 2015

huollon ja jätehuoltoviranomaisen kanssa jatkettiin. Kirjattujen valitusten kokonaismäärä oli 367, mikä on jonkin verran edellistä vuotta vähemmän. Suurin osa valituksista koski jätteitä ja ne ajoituivat kevät- ja kesäkaudelle. Valitukset jakautuivat eri kuntien alueelle seuraavasti: Oulu 273, Kempele 23, Liminka 27, Tyrnävä 9, Lumijoki 5, Muhos 30 ja Hailuoto O. Suurin osa tarkastuskäynneistä tehtiin erilaisten yhteydenottojen seurauksena.

Lantaa varastoitui pattereissa kolmella tilalla ja yhteismäärältään huomattavasti edellisvuotta vähemmän. Kesän sääolosuhteista johtuen yhdeksän tilaa teki ilmoituksen lannan levittämisestä marraskuussa. Taskilan jätevedenpuhdistamon Kemicond-käsiteltyä lietettä toimitettiin ympäristötoimen toimialueella peltokäyt-

töön enemmän kuin edellisenä vuonna. Ympäristötoimen valvontaan kuuluville, ympäristöluvallisille eläinsuojille tiedotettiin kirjeitse toimintaa koskevasta lainsäädännöstä ja sen muutoksista sekä toimita koskevista velvollisuuksista.

Maa-ainestenoton valvontaa tehtiin yhteensä 184 luvan alueella. Ottotoiminta loppui kokonaan kymmenen luvan alueella. Vuoden lopussa maa-aineslupien mahdollistama kokonaisottomäärä oli noin 37,6 milj. m³, josta noin 31,7 milj. m³ sijoittuu Oulun kaupungin alueelle. Suurimman yksittäisen kohteen, Vasikkasuon kalliolouhosalueen, osuus on noin 11 milj. m³. Kokonaisottomäärästä hiekan ja soran osuus oli 51,3 %, kalliokiviaineksen 48,3 % ja mullan 0,4 %.

Ennaltaehkäisy ja edistäminen

Ympäristön tilan seuranta sisälsi erilaisia viranomais- ja velvoitetarkkailuja sekä yksittäisiä havaintoja.

Ilmanlaadun seuranta jatkettiin ilmaa kuormittavien laitosten ja kaupungin yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nykyinen sopimus kattaa vuodet 2012 – 2016. Kertomusvuonna julkaistiin Oulun ilmanlaadun mittaustulokset 2014. Mittaustulokset vuodelta 2015 osoittavat ilmanlaadun olleen asuinalueilla vähintään hyvä tai tyydyttävä 99 % ja keskustassa 98 % tarkasteluajasta. Hiukkasten aiheuttamia huonoja ilmanlaatuolosuhteita oli viime vuosia vähemmän johtuen kevään ja alkukesän saasteisuudesta.

Alueen vesistöjen tilaa seurattiin Oulujen, Oulun edustan merialueen, Liminganlahden, Kiiminkijoen sekä Ii- ja Siuruanjoen yhteistarkkailutulosten perusteella. Lisäksi hyödynnettiin ELY-keskuksen erilaisia seurantatietoja. Ympäristötoimi osallistui valtakunnalliseen sinileväseurantaan toimialueensa kunnissa.

Ympäristönsuojelu oli mukana erilaisissa vesistöjen selvitys- ja kunnostushankkeissa mm. Pohjois-Pohjanmaan vesienhoidon yhteistyöryhmässä sekä Jäälinjojan valuma-alueen vesien tilan parantamishankkeessa. Yhteistyössä ELY-keskuksen sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kanssa laadittu Oulun vesistöjen kunnos-

tusohjelma valmistui keväällä 2015. Oulun edustan ranta-alueiden bakteeritiheyksien seuranta jatkettiin kesällä 2015 yhdessä ympäristöterveysvalvonnan ja Oulun Veden kanssa. Lisäksi ympäristötoimi kartoitti toimialueen vesien kevätaikaista happamuutta mittauksin.

Ympäristötoimi on ollut mukana Pro Agria Oulun ”Haja-asutusalueen jätevesineuvonta” -hankkeen ohjausryhmässä sekä Oulun kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmaa laativissa työ- ja ohjausryhmissä. Kehittämissuunnitelma vuosille 2015-2030 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa lokakuussa. Ympäristötoimi antoi lausunnon Muhoksen

kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmaehdotuksesta. Muhoksen kunnanhallitus hyväksyi suunnitelman kesäkuussa. Ympäristötoimi oli vetovastuussa Pohjois-Pohjanmaan maatalouden ympäristöryhmässä, minkä tiimoilta Ympäristötalolla järjestettiin kaksi tapaamista. Ryhmässä on edustettuna monipuolisesti maatalouden asiantuntijoita ja sidosryhmien edustajia.

Luonnonsuojeluun liittyviä asioita oli johtokunnassa yhteensä kolme, joista kaksi koski luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkautusta ja yksi luonnonmuistomerkin rauhoitusta. Lisäksi johtokunnalle meni tiedoksi seitsemän asiaa, joista

viisi koski uusia luonnonsuojelualuepäättöksiä, yksi luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa lintujen häiritsemiseksi ja yksi poikkeuslupaa rauhoitettujen lajien maahantuonti-, maastavienti-, hallussapito- ja kuljetuskiellosta.

Rantakenttäseurantaryhmän toimet uhanalaisten lintulajien esiintymisen turvaamiseksi jatkuivat ja mm. koeluonteinen pienpetojen pyynti Viheäsaaren satama-alueella käynnistyi loppuvuodesta.

Maankäytön suunnittelussa ympäristönäkökohtia tuotiin esille erilaisissa maankäytön työryhmissä ja lausunnoissa. Ympäristötoimi antoi lausunnon Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta ja Uuden Oulun yleiskaavaehdotuksesta. Johtokunnassa käsiteltiin myös ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä asioita koskien Oulun Energian voimalaitoshanketta, Jahotec Oy:n bio-kaasulaitoksen laajennushanketta sekä Lavakorven tuulivoimahanketta.

Oulun kaupungin ympäristöohjelman seurantatyöryhmän työ käynnistyi kertomusvuonna. Seurantaryhmä vastaa myös ympäristö- ja ilmastoasioiden hankesalkun seurannasta. Ympäristöohjelma on yksi kaupunkistrategian toteuttamissuunnitelma ja sisältää linjauksen *Ympäristön kestävyys ja yhdyskuntarakenteen eheys* keskeiset päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet.

Ympäristötilinpäätös vuodelta 2014 valmistui kaupungin toimintakertomuk-

sen ja tilinpäätöksen liitteeksi maaliskuussa. Ympäristötilinpäätökseen on koottu keskeiset ympäristöasioiden hoitoa, kestävän kehityksen edistämistä sekä ilmastostrategian toteuttamista koskevat toimenpiteet ja tunnusluvut. Kestävän kehityksen indikaattoreiden kehittämistä jatkettiin yhteistyössä kuutoskaupunkien kanssa.

Kaupungin kestävän energiankäytön toimintasuunnitelman ensimmäinen raportointi tehtiin helmikuussa 2015. Kaupunginjohtajien ilmastoverkoston aloitteiden toimeenpanoa jatkettiin ja uusin aloite julkistettiin marraskuussa juuri ennen Pariisin ilmastoneuvotteluiden alkua. Kasvihuonekaasupäästöt ja energiatehokkuussopimuksen tilanne raportoitiin edellisten vuosien tapaan. Ilmastokatsauksia julkaistiin vuoden aikana kaksi. Oulu isännöi kuntien ilmastokampanjan tapaamista marraskuussa. Tapaamisessa käsiteltiin ilmastopolitiikan ajankohtaisasioita ja kuntien ilmastotyötä ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kannalta.

Koulutettujen ekotukihenkilöiden määrä kasvoi 175:een. Ekotukitoiminnassa järjestettiin tammikuussa ekotukikoulu, jonka kohderyhmänä olivat lasten ja nuorten kanssa toimivat. Asiantuntijapuheenvuorojen lisäksi tilaisuudessa keskusteltiin mm. lasten ja nuorten osallistamisesta ympäristön hyväksi toimimiseen. Tilaisuuteen osallistui 38 sivistys- ja kulttuuripalveluiden työntekijää. Joulukuussa

ekotukihenkilöt kutsuttiin Ympäristötalolle tutustumaan Oulun ilmanlaadun mittaukseseen.

Ympäristötalon ekotukihenkilöistä koostuva ekotiimi toteutti lokakuussa ympäristökatselmuksen Ympäristötalossa. Ympäristöasioiden lisäksi katselmuksessa käytiin läpi viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita. Havaintojen lisäksi haastateltiin satunnaisesti valittuja henkilöitä ympäristötietoisuuden selvittämiseksi. Hyväksi koetusta katselmuksesta tehdään säännöllinen toimintamalli käytännön ympäristöasioiden hoidon seuraamiseksi ja edistämiseksi.

Ympäristötoimen henkilöstö hyödynsi kertomusvuonna käyttöön otettuja Ympäristötalon sähköautoja aktiivisesti lyhyillä tarkastusmatkoilla.

Ympäristötoimi julkaisi keväällä 2015 uuden *Oulun seudun lintutornit* -esitteen

suomeksi ja englanniksi. Esitteen tornikuvauksissa on kerrottu yleisimmistä lintulajeista sekä ajo-ohjeet paikan päälle. Lintutorniesite osoittautui vuoden aikana hyvin suosituksi ja esitteestä otettiin lisäpainoksia.

Oulun seudun ympäristön tila 2014 -raporttiin pohjautuvaa tiedotustyötä jatkettiin vuonna 2015. Huhtikuussa 2015 avattiin loppuvuoden ajaksi *Ympäristön tila -näyttely* Ympäristötalon aulaan. Näyttelyyn koottiin tietoa Oulun seudun alueen yleisestä kehityksestä, luonnonoloista, luonnonvaroista sekä ympäristökuormituksesta ja ympäristövaikutuksista. Näyttelyssä vieraili mm. useita Oulun seudun koululuokkia sekä ekotukihenkilöitä.

Oulun seudun ympäristötoimen ja Oulun Sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhteistyössä syntynyt *Ympäristön tila -oppimateriaali* valmistui lokakuussa 2015.

Sähköinen oppimateriaali sisältää tietoa ja tehtäviä alueen ympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä Oulun seudun yläkoulujen käyttöön. Oulun seudun yläkoulujen maantiedon ja biologian opettajia perehdytettiin oppimateriaalin käyttöön marraskuussa. Koulutustilaisuuteen osallistui 30 opettajaa seudun yläkouluista. Ympäristötoimi osallistui aiempien vuosien tapaan *Metsän oppimispolku* -tapahtuman toteutukseen alkusyksystä.

Ympäristötalolla vieraili marraskuussa luonto- ja ympäristöalan opiskelijoita tutustumassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin ja alan yrittäjiä ohjaavaan ympäristölainsäädäntöön.

Ympäristötietoisuuden edistämiseksi ympäristötoimi oli aiempien vuosien tapaan mukana Liikkujan viikon, Oulun pyöräilyviikon ja Kilometrikisan sekä Earth hour -tapahtuman järjestelyissä.

Ympäristöterveydenhuolto

Vuonna 2015 ympäristöterveydenhuollon työstä yli puolet oli elintarvikevalvontaa. Noin kolmannes oli terveydensuojelulain mukaista valvontaa. Muiden lakien, kuten tupakka-, kuluttajaturvallisuus- ja lääkelain mukaiseen valvontaan käytettiin hieman vajaat 10 % työstä.

Käsitteltävänä oli kaikkiaan 397 toiminnan aloittamista koskevaa hakemusta tai ilmoitusta. Määrä on hiukan pienempi kuin edellisenä vuonna (414). Pääosa ilmoituksista koski edelleen elintarvikevalvontaan kuuluvan ravintolatoiminnan alkamista.

Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvontaa suunnattiin valvontakaudella riskiperusteisesti kohteisiin, joiden toiminnan luonteen ja laajuuden muodostama kokonaisriski oli vaikutukseltaan laaja-alainen. Tarkastustiheydet suunniteltiin ensimmäisen kerran elintarviketurvallisuusvirasto Eviran ohjeellisen riskiluokituksen mukaisesti. Elintarvikevalvontasuunnitelmaan kuuluneista kohteista tarkastettiin 78 % ja tarkastuksista tehtiin 66 %. Vuoden aikana vastaanotettiin kaikkiaan 53 ruokamyrkytyspäilyilmoi-

tusta, mutta elintarvikevälitteisiä epidemioita ei todettu. Elintarvikenäytteitä otettiin edellistä vuotta enemmän, yhteensä 770 kpl. Vähittäismyynnissä yhdessä raakalihaerässä todettiin salmonellaa. Lihaerä vedettiin markkinoilta ja tieto asiasta välitettiin EU:n kattavan elintarvikkeita koskevan nopean hälytysjärjestelmän (RASFF) kautta.

Tarjoilu- ja myyntipaikkojen tarkastustulokset julkistettiin Oiva-järjestelmän mukaisesti. Elintarviketuotantolaitosten ja -kuljetusten tarkastukset toteutettiin Oiva-arviointiohjeiden mukaisesti, mutta

valvontatuloksia aletaan julkistaa vuoden 2016 alusta lähtien. Lähes 90 %:ssa tarkastuksista ei todettu elintarviketurvallisuuden vaikuttavia riskitekijöitä. Eniten korjauskehotuksia annettiin kuumien ruokien jäähdytyksestä, elintarvikkeiden kylmäsäilytyksestä sekä elintarviketilojen siisteydestä. Tarkastetut elintarvikkeiden pakkausmerkinnät olivat 96 %:sti esitetty oikein myynti- ja tarjoilupaikoissa. Elintarvikelain mukaisia hallinnollisia pakkokeinomääryksiä tehtiin neljä.

Ympäristöterveydenhuolto oli mukana kouluttamassa elintarvikealan yrittäjiä

Ympäristöterveydenhuolto järjesti yhdessä Oulun rakennusvalvonnan kanssa valtakunnallisen seitsemättä kertaa järjestetyn Sisäilmapajan.

Ympäristöterveydenhuollon hakemusten ja ilmoitusten käsittelyajat 2015

	määrä	käsittelyaika ka. päivää
Elintarvikelaki toiminnan aloittamista koskevia ilmoituksia - ruokalat, ravintolat, elintarvikemyymälät ja -kioskit ym.	245	10
Elintarvikelaki toiminnan aloittamista koskevia hakemuksia - elintarviketuotantolaitokset	4	38
Terveydensuojelulaki toiminnan aloittamista koskevia ilmoituksia - päiväkodit, koulut, liikuntapaikat, kampaamot, kauneushoitolat tehostetun palveluasumisen yksiköt, ym	79	70
Tupakkalaki tupakan myyntilupia	42	5
Kuluttajaturvallisuuslaki toiminnan aloittamista koskevia ilmoituksia	14	14
Lääkelaki nikotiinivalmisteiden myyntilupia	13	9

Tavoitteena: Elintarvike- ja kuluttajaturvallisuuslain mukaisten ilmoitusten käsittelyaika on enintään yksi kuukausi. Muista hakemuksista ja ilmoituksista päätös neljän kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

uuden elintarviketietoasetuksen soveltamisesta pakatuissa ja pakkaamattomissa elintarvikkeissa. Elintarvikesäädöksistä ja omavalvonnan toteuttamisesta annettiin myös koulutusta.

Toteutetuissa elintarvikeprojekteissa konditoriatuotteiden laadun todettiin pysyneen samantasoisena kuin projektissa vuonna 2001 ja salaattiprojektissa todettiin vähemmän hyviä ja enemmän välttäviä kuin vuonna 2010.

Kertomusvuonna osallistuttiin Eiran järjestämään valtakunnalliseen jäljitettävyyssprojektiin, jossa perehdyttiin liha-

ja kalatuotteiden jäljitettävyyden valvontaan. Valvontayksikkö osallistui kaikissa EU-maissa samanaikaisesti toteutettuun selvitykseen elintarvikeraaka-aineiden oikeellisuudesta. Hunaja- ja kalanäytteiden raaka-aineet vastasivat tuotteissa esitettyjä tietoja. Valvontayksikkö oli mukana Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa, jossa selvitettiin vakuumiin pakattua graavikalaa ja kylmäsavukalaa valmistavien laitosten tila- ja toimintaratkaisujen vaikutusta *Listeria monocytogenes*-bakteerin esiintyvyyteen kalatuotteissa.

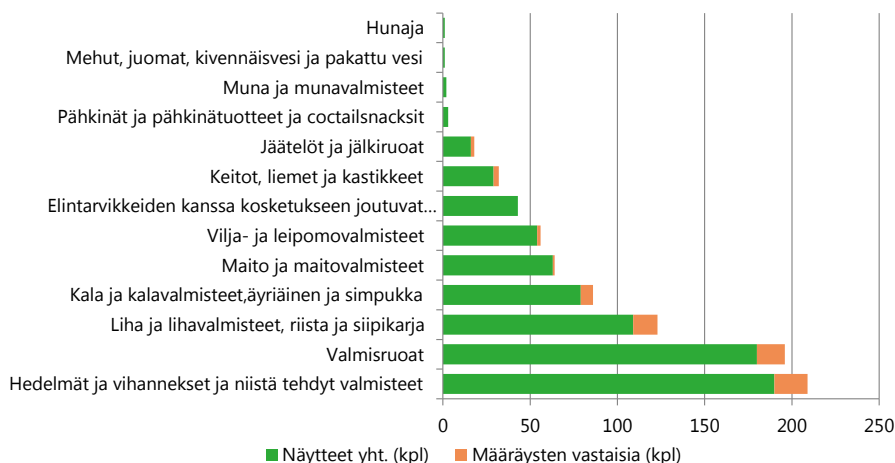
Terveystarkastuslain mukainen valvonta

Kaudelle 2015–2019 suunnitelmallista valvontaa yksinkertaistettiin ja suunnitelmallisen valvonnan piiristä poistettiin sellaiset kohteet, joissa oleskelu on lyhytaikaista ja jotka todennäköisesti eivät aiheuta terveyshaittaa. Näitä kohteita olivat muun muassa erilaiset kokoontumishuoneistot ja kampaamot ja parturit. Nämä kohteet kuuluvat kuitenkin edelleen ilmoitusvelvollisuuden piiriin ja ilmoituksesta tehdään päätös.

Kaikkiaan terveystarkastuslain mukaisia tarkastuskäyntejä tehtiin 738, joista valvontasuunnitelman mukaisia oli 243. Muut tarkastukset olivat joko tilojen käyttöönottoa koskevia tarkastuksia tai sisäilman terveyshaitan selvittämiseen liittyviä tarkastuksia.

Tarkastukset suunnattiin kohteisiin, joita lapset ja nuoret käyttävät. Päiväkoteihin tehtiin 57 ja kouluihin ja oppilaitoksiin 35 tarkastusta. Päiväkotien, koulujen ja yliopiston tarkastuksissa on käytössä ns. moniammatillinen tarkastusmalli. Taivotteena on, että tarkastusmalli otetaan

Elintarvikenäytteet 2015

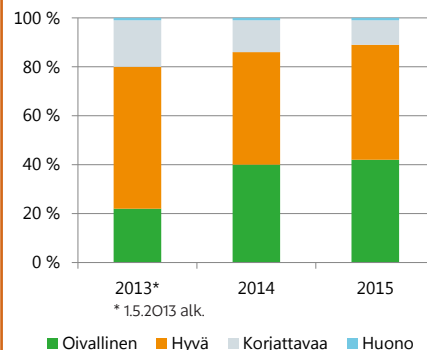

Salaattinäytteistä oli hyviä 85 %, välttäviä 10 % ja huonoja 5 %

käyttöön myös aikuisoppilaitoksissa. Sisäilmaneuvottelujen piirissä olevien koulujen (14) määrä väheni edellisvuodesta (18). Päiväkotien (6) määrä pysyi samana. Kaikkiaan ympäristötoimi oli mukana 57 sisäilmaneuvottelussa. Asuntojen terveyshaitan arvioimiseksi tehtiin 81 tarkastusta. Määrä oli suunnilleen sama kuin vuonna 2014 (86).

Nallikarin uimarannan vedenlaadun tiennettyä tarkkailua jatkettiin ja Nallikarin ympäristön rannikkoalueen vedenlaadua tarkkailtiin edelleen koko kesän ajan. Tavoite, että EU-uimarantojen vesien laatu täyttää EU-kriteerit täyttyi. Nallikarin uimarannan luokitus oli hyvä, muiden kahdeksan EU-rannan erinomainen.

Elintarvikkeiden tarjoilu- ja myyntipaikkojen Oiva-tarkastustulokset 2013–2015

Uimahalleista ja hoitolaitosten pesutiloista otettiin edellisvuosia enemmän puhtausnäytteitä. Pääasiassa näytteet otettiin uimahallitilojen ja pesuhuoneiden puhtautason selvittämiseksi. Yhden altaan osalta näytteenotolla selvitettiin uima-allasvedessä esiintyvän Pseudomonas-bakteerin alkuperä.

Talousveden valvonnan painopisteenä on edelleen ollut erityistilanteisiin varautuminen ja laitosten valvontatutkimusohjelmien mukainen näytteenotto. Erityistilannevalmiuksien ylläpitämiseksi

osallistuttiin KYPER 2015 -harjoitukseen. Harjoituksesta pidettiin yhteenvetotilaisuus Oulun Veden kanssa. Talousvedelle asetetut laatuvaatimukset täyttyivät 100 %:sti eikä talousveden aiheuttamia epidemioita todettu. Vesilaitosten näytteenotto toteutui valvontatutkimusohjelmien mukaisesti.

Ympäristötoimen tavoitteisiin kuului valtakunnallisen tavoitteen mukaisesti lisätä ympäristöstä aiheutuvien terveyshaittojen arviointia suunnittelussa ja päätöksenteossa. Lausuntojen antaminen

on lisätty yhdeksi painopisteeksi koko ohjelmakaudelle. Lausuntoja annettiin ympäristöluvista 9 ja rakennusluvista 68.

Terveysuojelulain valvontasuunnitelman näytteet

Talousvesi	316 näytettä
Uima-altaat	487 näytettä
Uimarannat	166 näytettä
Puhtausnäytteet*	759 näytettä

*uimahalleista ja hoitolaitoksista

Valvontasuunnitelman mukaisessa projektissa tarkastettiin laskettelupalvelujen turvallisuutta.

Kuluttajaturvallisuus- valvonta

Kuluttajaturvallisuusvalvonnassa osallistuttiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueelliseen *Laskettelupalvelujen turvallisuus* -valvontaprojektiin sekä Tukesin valtakunnalliseen *Uimahallien, kylpylöiden ja maauimaloiden turvallisuus* -valvontaprojektiin

Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia kohdennettiin laskettelukeskusten, uimahallien ja kylpylöiden lisäksi mm. leikkikentille, uimarannoille, talviuintipaikoille, sisäleikkipaikkoihin, skeittipaikkoi-

hin, leikkikenttien ja liikuntapalveluiden ylläpitäjiin sekä edellisvuoden ulkokuntoilupaikkojen, luontopolkujen ja retkeilyreittien valvontaprojekteissa todettujen epäkohtien valvontaan. Toiminnan aloittamista koskevista ilmoituksista tehtiin 14 vastaanottoilmoitusta.

Ympäristötoimessa oli selvitettävänä 11 kuluttajaturvallisuuteen liittyvää onnettomuutta tai läheltä piti -tilannetta. Näistä suurin osa ilmoitettiin ympäristötoimeen toiminnanharjoittajan ilmoituksena ja muutamasta saatiin tieto toiselta viranomaiselta. Ilmoitukset koskivat mm. sisäleikkipuistossa, leikkikentällä, lasket-

telukeskuksessa, tivolissa, uimarannalla, uimahallissa ja kylpylässä tapahtuneita tilanteita. Osa ilmoituksista edellytti ympäristöterveydenhuollolta tarkastuskäyntiä, lisäselvityksiä tai ohjeistusta.

Tupakkavalvonta

Tupakkatuotteiden myynnin valvonta kohdistettiin tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpitoon vähittäismyyntipaikoissa. Esilläpitokieltoa noudatettiin kaikissa tarkastetuissa vähittäismyyntipaikoissa. Koulu- ja päiväkotitarkastusten

yhteydessä valvottiin tupakointikieltoa osoittavien opasteiden esilläpitoa. Opasteet löytyivät kaikista tarkastetuista kohteista.

Valvonnan painopisteenä oli tupakan vastikkeiden ja tupakkajäljelmien mainonnallinen esillepano. Kohteet, joissa tupakointi on tupakkalain perusteella kielletty, eivät enää kertomusvuonna kuuluneet suunnitelmalliseen valvontaan. Näitä kohteita ovat muun muassa ravintoloiden sisätilat sekä koulujen ja päiväkotien ulkoalueet. Tupakkalain rikkomuksiin puututtiin muun ympäristöterveydenhuollon valvonnan yhteydessä.

Elintarvike- ja ympäristölaboratorio

Kuntalain muutoksen 1.9.2013 626/2013 vuoksi ympäristötoimen alaisuuteen toiminnan aloittamisesta saakka kuuluneen elintarvike- ja ympäristölaboratorion toimintamuoto muutettiin kunnalliseksi osayhtiöksi 1.3.2015 alkaen.

Yhtiöittämisestä johtuen loppuvuodelle 2015 laadittiin talousarvio, josta laboratorion osuus poistettiin. Ympäristötoimen toimintaa koskevan kuntien yhteistoimintasopimuksen mukainen laboratorion kuntaosuus sisältyi yhtiöittämisen jälkeen

ympäristöterveydenhuollon talousarvioon. Tällä summalla ympäristöterveydenhuolto on hankkinut esimerkiksi talous- ja uimavesiin, elintarvikkeisiin sekä säteilyturvaonnettomuuksiin liittyvät varautumispalvelut laboratoriolta. Laboratorion palvelut tullaan kilpailuttamaan vuoden 2016 aikana.

Oulun seudun elintarvike- ja ympäristölaboratoriossa tehdään mikrobiologista analytiikkaa ja sitä tukevaa kemiallista analytiikkaa. Laboratoriossa tutkittavis-

ta näytteistä suurimmat ryhmät ovat elintarvike-, vesi- ja asumisterveysnäytteet. Lisäksi tutkitaan erilaisia pintapuhtausnäytteitä, lihantarkastusnäytteitä, kansallisen salmonellavalvontaohjelman näytteitä sekä utaretulehdusnäytteitä. Laboratorio palvelee Oulun seutua sekä koko Pohjois-Suomea. Laboratorio tarjoaa palveluitaan kunnille, yrityksille ja yksityishenkilöille. Laboratorion toiminta perustuu EN ISO/IES 17025 standardin mukaiseen laatujärjestelmään.

Eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu

Eläinlääkintähuolto

Toimialueen tuotanto- ja lemmikkieläinten omistajille on kyetty tarjoamaan lakisääteiset peruseläinlääkintäpalvelut sekä päivystys- että virka-aikoina eläinlääkintähuolto-suunnitelman mukaisesti. Myös terveydenhuoltoa tuotantoeläimille pystyttiin tarjoamaan kysyntää vastaavasti. Eläinlääkäripäivystys on toteutettu seutukunnallisella toimialueella. Yhteistyö alueen yksityisten erikoiseläinlääkintäpalveluita tarjoavien klinikoiden kanssa on ollut toimivaa.

Tuotantoeläinten sairaskäyntien ja vastaanotolla hoidettujen potilaiden määrä oli samaa tasoa kuin edellisenä vuonna.

Poliklinikka, puhelin ja laitemaksuilla katettiin laitteiden ylläpito- ja avustajien palkkakustannuksia.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pyysi Oulun kaupungilta ja Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitokselta selvitystä liittyen Oulun eläinlääkintäpalvelujen tarjonnan kilpailuneutraliteettiin ja eläinlääkintäpalvelujen yhtiöittämiseen. Virasto haluaa selvittää harjoittaako kunta taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla tarjotessaan peruseläinlääkäripalveluja ei-hyötyeläimille. Ympäristötoimen käsityksen mukaan sen järjestämä muiden kuin hyötyeläinten peruseläinlääkäripalvelu ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla. Peruseläinlääkäripalvelutkin ovat lakisääteisiä palveluita ja niiden järjestämisessä on huomioitu yksityinen tarjonta.

KKV:n tarkastelun kohteena oleva osuus peruseläinlääkäripalveluista on pieni eikä erotettavissa kokonaisuudesta. Ympäristötoimen johtokunnan vastaus selvitykseen on annettu tammikuussa 2016.

Eläinsuojelu ja eläintautivalvonta

Eläinsuojeluun ja eläintautivalvontaan liittyviä virkatehtäviä on hoitanut kokopäiväinen valvontaeläinlääkäri, joka aloitti virassaan joulukuussa 2014.

Eläinsuojelurikkomusepäilyilmoituksen perusteella tehdyissä tarkastuksissa yleisimpiä huomauttamisen aiheita olivat puutteellinen eläimen perustarpeista huolehtiminen tai epäkohdat pitopaikassa. Jatkotoimenpiteitä olivat määräyksen anto lainvastaisuuksien poistamiseksi määräajassa, sekä vakavimmissa tapauksissa tilapäisen hoidon järjestäminen eläimelle kiireellisenä tai eläimen ottaminen pois omistajalta pysyvästi. Poliisille tehtiin pyyntö sakon antamisesta yhdestä kohteesta. Uusintatarkastuksia tehtiin kaikkiin 29 kpl.

Löytöeläimiä toimialueelta kerättiin talteen 590, joista 212 oli koiria, 367 kissoja ja 11 muita eläimiä kuten kaneja, hamstereita, marsuja tai lintuja. Pääosa eli 58 % palautui omistajilleen. Uuteen kotiin sijoitettiin 34 % ja 8 % jouduttiin lopettamaan koska eläin oli vakavasti sairas tai uutta kotia ei löytynyt.

Sairaskäynnit

Eläinsuojelulain mukaiset käynnit	501
Eläintautilain mukaiset käynnit	43
Terveydenhuoltokäynnit	44

Tuotantoeläimet ja hevoset	2 239	virka-aikana	1 803
		päivystysaikana	436
Lemmikkieläimet	12 010	virka-aikana	8 742
		päivystysaikana	3 268
Yhteensä	14 249		

Tiedotus ja neuvonta

Oulun seudun ympäristötoimi tiedotti toimialaansa liittyvistä ajankohtaisista ja viireillä olevista asioista sekä palveluistaan eri tiedotusvälineiden kautta sekä verkkosivuillaan. Ympäristötoimen omia ja Oulun kaupungin ympäristötietoisuuden verkkosivustoja päivitettiin säännöllisesti.

Julkaisut

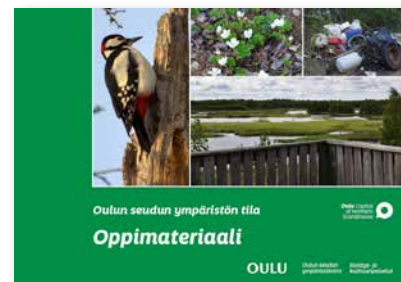
- 1/2015 Ympäristötilinpäätös 2014.
- 2/2015 Oulun ilmanlaatu. Mittaustulokset 2014.
- 3/2015 Toimintakertomus 2014.

Muut

- Oulun kasvihuonekaasupäästöt 2010 – 2013
- Ilmastokatsaus 1/2015 ja 2/2015
- Oulun seudun ympäristön tila -oppimateriaali
- Oulun seudun ympäristön tila -näyttely
- Oulun seudun lintutornit – tähystä tornista tavi tai tylli
- Birdwatching towers of Oulu and surroundings - find a fine wader or waterfowl!

Tiedotteita

erilaisista ympäristötoimen toimintaan liittyvistä keskeisistä asioista laadittiin 18. Tiedotteista 4 käsitteli ympäristönsuojelun ja 14 ympäristöterveydenhuollon ajankohtaisasioita. Ympäristönsuojelussa tiedotettiin Ympäristön tila -näyttelystä ja -oppimateriaalista, lintutorniesitteestä sekä Earth Hour -tapahtumasta. Ympäristöterveydenhuollossa pääpaino oli uima- ja talousvesiasioissa. Lisäksi tiedotettiin liittyen ulkomaisten marjojen kuumentamiseen ja jänisruttoon.

Talous

Ympäristötoimen tilikausi toteutui talousarvion mukaisesti. Ympäristötoimen taksoja korotettiin 1.4.2015 alkaen. Asiakastulot olivat 1,139 milj. euroa, henkilöstökulut 2,966 milj. euroa, tarvikemenot 0,094 milj. euroa, palvelujen ostot 1,103 milj. euroa ja liiketoiminnan muut menot, kuten kiinteistö- ja atk-vuokrat 0,423 milj. euroa.

Tilikauden ylijäämän käsittelytapaa on muutettu kuluvaan vuoden ja vuosien 2013 ja 2014 osalta. Koska yhteistoimintasopimuksen muita kuntia ei voida pitää ympäristötoimen omistajina, niiden osuutta ylijäämästä ei voi kirjata omaan pääomaan. Yhtenäisen menettelytavan vuoksi myös Oulun palautusosuuden käsittelyn osalta menetellään samalla tavalla. Kunnille palautettava ylijäämä kirjataan toimintavuoden tuloista siirtovelkaan. Kirjaustavan muutoksen vuoksi ympäristötoimen tulos oikaisukirjausten jälkeen on 0 euroa. Ympäristötoimen tulos vuonna 2015 ennen ylijäämän oikaisua oli 487 725,27 euroa ja ylitti valtuuston edellyttämän 100 000 euron ylijäämän 387 725,27 eurolla.

Elintarvike- ja ympäristölaboratorion yhtiöittäminen kesken vuoden vaikutti koko ympäristötoimen tuloihin ja menoihin. Vuoden 2014 henkilöstömenoja puolestaan alensi merkittävästi kaupungin säästötoimenpiteenä toteutetut laajamittaiset palkattomat vapaat. Näin ollen tilikausia 2014 ja 2015 ei voida suoraan verrata keskenään.

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015	Talousarvio	Tot-%
LIIKEVAIHTO	4 554 910,71	5 016 667,00	91,60
Liiketoiminnan muut tuotot	11 302,83	0,00	0,00
Tuet ja avustukset kunnalta	15 186,90	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavara			
Ostot tilikauden aikana	-94 299,07	-116 201,00	81,20
Palvelujen ostot	-1 103 160,84	-1 263 732,00	87,30
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 197 459,91	-1 379 933,00	86,80
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 296 716,38	-2 218 130,00	103,50
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-513 647,75	-594 853,00	86,30
Muut henkilösivukulut	-155 761,23	-174 080,00	89,50
Henkilöstökulut yhteensä	-2 966 125,36	-2 987 063,00	99,30
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-766,66	-9 338,00	8,20
Liiketoiminnan muut kulut	-423 202,50	-540 333,00	78,30
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-6 153,99	100 000,00	-6,15
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	5 648,71	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	515,36	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-10,08	0,00	0,00
Rah.tuotot ja kulut yhteensä	6 153,99	0,00	0,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	0,00	100 000,00	0,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,00	100 000,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	100 000,00	0,00

VASTAAVAA	TASE 31.12.2015	VASTATTAVAA	
Aineelliset hyödykkeet		OMA PÄÄOMA	
Koneet ja kalusto	0,00	Peruspääoma	88 991,08
Aineelliset hyödykkeet yht	0,00	Ed.tilikausien yli/alijäämä	54 078,71
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	0,00	Tilikauden yli/alijäämä	0,00
		OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	143 069,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset		VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikaiset saamiset		Lyhytaikainen	
Myyntisaamiset	239 763,01	Ostovelat	125 776,54
Saamiset kunnalta	1 705 074,26	Korottomat velat kunnalta	908 743,85
Muut saamiset	21 912,86	Muut velat	55 174,16
Siirtosaamiset	28 105,17	Siirtovelat	762 090,96
Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 994 855,30	Lyhytaikainen vieras po. yht.	1 851 785,51
Saamiset yhteensä	1 994 855,30	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 851 785,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 994 855,30		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 994 855,30	VASTATTAVAA	1 994 855,30

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2015
TOIMINNAN RAHAVIRTA	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-6 153,99
Poistot ja arvonalentumiset	766,66
Rahoitustuotot ja -kulut	6 153,99
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
Investointimenot	0,00
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	19 166,70
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	19 933,36
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Lainakannan muutokset	
Oman pääoman muutokset	-1 385 367,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Saamisten muutos kunnalta	99 010,40
Saamisten muutos muilta	51 889,39
Korott. velkojen muutos muilta	908 743,85
Korott. velkojen muutos muilta	305 790,21
Rahoituksen rahavirta	-19 933,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00
Yhdystili 31.12.	1 705 074,26
Yhdystili 01.01.	1 804 084,66
Yhdystilin muutos	-99 010,40

Kuntien maksuosuudet vuodelta 2015

	VIRANOMAISTOIMINTA			ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO			LABORATORIO			YHTEENSÄ		
	ENN	LOP	Ylijäämä	ENN	LOP	Ylijäämä	ENN	LOP	Ylijäämä	ENN	LOP	Ylijäämä
Hailuoto	20 597	17 505	3 093	28 410	25 305	3 105	824	961	-137	49 831	43 771	6 061
Kempele	180 708	153 574	27 134	38 174	34 002	4 172	13 967	16 283	-2 316	232 849	203 859	28 990
Liminka	120 168	102 124	18 044	71 848	63 997	7 852	8 066	9 403	-1 337	200 082	175 524	24 558
Lumijoki	27 184	23 103	4 082	53 556	47 704	5 853	1 718	2 002	-285	82 458	72 808	9 650
Muhos	115 982	98 567	17 415	140 666	125 294	15 372	7 433	8 666	-1 232	264 081	232 526	31 555
Oulu	2 298 761	1 953 594	345 167	452 944	403 447	49 497	162 420	189 348	-26 928	2 914 126	2 546 389	367 737
Tyrnävä	77 628	65 972	11 656	77 265	68 822	8 443	5 572	6 495	-924	160 465	141 289	19 176
YHTEENSÄ	2 841 029	2 414 438	426 591	862 863	768 570	94 293	200 000	233 158	-33 158	3 903 892	3 416 167	487 725

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta johtaa ja valvoo kuntien toimialaan kuuluvaa ympäristönsuojelua, ympäristöterveydenhuoltoa ja muuta ympäristöhallintoa sekä tuottaa niitä koskevat palvelut. Johtokunnan toiminnan tavoitteena on turvata Oulun seudulle viihtyisä ja terveydelle vaaraton elinympäristö sekä säilyttää luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus.

YMPÄRISTÖNSUOJELUN YKSIKKÖ

Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä pilaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainestenoton lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin. Ympäristönsuojeluyksikkö vastaa myös ympäristönsuojelun edistämisen koordinoinnista ja kehittämisestä.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YKSIKKÖ

Ympäristöterveydenhuolto käsittää elintarvikkeiden, kulutustavaroiden ja kuluttajapalveluiden turvallisuuden sekä elinympäristön terveellisyyden valvonnan, neuvonnan ja seurannan sekä terveyshaittojen ennaltaehkäisyn. Lisäksi ympäristöterveydenhuolto huolehtii tupakkalain mukaisesta valvonnasta.

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON YKSIKKÖ

Eläinlääkintähuolto tarjoaa eläinten sairauksien hoitoon liittyvät ympärivuorokautiset peruseläinlääkintäpalvelut, huolehtii maidontuotannon hygieenisestä valvonnasta sekä tuotantoeläinten hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi kunnaneläinlääkärit huolehtivat tarttuvien eläintautien leviämiseen liittyvistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja eläinsuojelusta.

ELINTARVIKE- JA YMPÄRISTÖLABORATORIO (28.2.2015 saakka)

Elintarvike- ja ympäristölaboratorion tehtävänä on tuottaa tutkimuspalveluja Oulun seudun ja Pohjois-Suomen kuntien viranomaisten tarpeisiin sekä tukea ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontaa. Laboratorion tehtävänä on lisäksi myydä tutkimuspalveluja sekä yrityksille että yksityishenkilöille ja toimia poikkeusoloissa tarvittaessa tietyillä tutkimusalueilla valtionhallinnon tarpeiden mukaan. Laboratorion toiminta perustuu eri valtionhallinnon viranomaisilta saatuihin tutkimusoikeuksiin ja/tai velvoitteisiin.